

Първата жена фотограф

Написано от ivailo

Събота, 11 Декември 2010 06:41

ПЪРВАТА ЖЕНА ФОТОГРАФ - ЛОЗАНА КРЪСТЕВА В обществото открай време битува мнението, че някои видове работа са само за мъже и нежният пол не трябва да ги захваща. В това има определена доза истина, защото професии като миньор, металург, моряк, машинист, летец, офицер и пр. бяха приоритет на силния пол, професията „фотограф“ - също! Но обстоятелствата понякога променят представите за „мъж-ка“ и „женска“ професия и както ни учеше в университета проф. Ст. Станев (специалист по икономическа статистика - б.а.), жи-вотът показва, че „... не само турците стават бръснари и ал-банците бозаджии...“!

Така, по силата на борбата за оцеляване, първата жена станала фотограф е видинлийката Лозана Кръстева, правнучка на легендарния Пуйо войвода. Родена е през 1891 г. в с. Бойница. На 19 години се омъжва за първия фотограф от Кула Стоян Кръстев. Изключително любознателна и със склонност към рисуване, тя накарала съпруга си да я научи да снима, да работи в черната стаичка по промиване на негативите и копиране на снимките.

Само за няколко месеца Лозана усвоила професията, а дарбата да рисува ѝ помогнала при ретуширане на снимките, така че готовите позитиви станали блестящи, като живи образи.

Това било за добро! Наскоро избухнала Балканската война и фотографът Стоян Кръстев заминал за фронта. Няма как друго да остави на жена си и детето, освен ателието и фотографията. В края на 1913 г. се завърнал от фронта, но семейството било пощадено от глада и мизерията, защото Лозана упорито работила, дори припечелила някой лев за „черни дни“! Междувременно се родили още две деца и семейството станало многолюдно. През есента на 1915 г. Стоян заминал отново за фронта - бушувала Междусъюзническата, а след това и Първата световна война, в които воюващият фотограф оцелял.

Завърнал се в Кула и скоро след това преместил семейството си във Видин, където продължил с фотографията. По възрастните граждани още си спомнят кокетното фото-ателие „Светлина“, на ул. „Градинска“ (точно срещу театър „Вида“ - б.а.), където Стоян Кръстев и първата жена - фотограф - съпругата му Лозана, мерили ръст с най-известните фотографи на Видин - Бръснарев, Цеко Петров, Мехмед, Яшар и др.

Така гордата правнучка на Пуйо войвода и внучка на даскал Вълчо, видинлийката Лозана Кръстева - Даскалова със самочувствие и нескривана гордост показвала до края на дните си, че една любяща майка и съпруга, е готова да усвои и „мъжката професия“, за да осигури щастието и благополучието на семейството си.

Тази любов я превърнала в първата жена професионален фотограф.

Първата жена фотограф

Написано от ivailo

Събота, 11 Декември 2010 06:41

от книгата "Градът на завоя" на Йоцо Йоцов
{loadposition user28}